

Роман ЛАВРЕНТІЙ

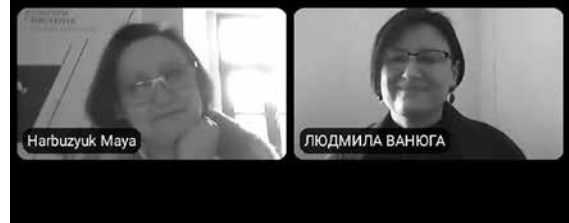
НАУКОВЕ ЖИТТЯ СТУДЕНТІВ КАТЕДРИ ТЕАТРОЗНАВСТВА ТА АКТОРСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ФРАНКОВОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Всеукраїнський конкурс наукових робіт (грудень 2021 р. – травень 2022 р.)

Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей, який щороку проводить Міністерство освіти і науки України, у 2021/2022 навчальному році поповнився новою спеціальністю – 026 “Сценічне мистецтво”. Отже, Львівський національний університет імени Івана Франка став базовим закладом вищої освіти Конкурсу в ще одній категорії (зокрема, в його арсеналі – такі галузі як “Соціолінгвістика” та “Переклад”). І показово, що саме кафедра театрознавства та акторської майстерності ЛНУ ім. Івана Франка стала ініціатором внесення “Сценічного мистецтва” до програми Конкурсу та забезпечила його проведення.

Конкурс відбувається у два тури: спершу університети визначають найкращі серед робіт своїх студентів і подають імена 2-3 претендентів на другий тур; потім проводиться – уже в базових закладах вищої освіти Конкурсу – анонімне сліпе рецензування (одну роботу рецензують два рецензенти, фахівці у відповідній галузі), формування рейтингових списків наукових робіт, а на завершення визначені переможці у формі доповіді захищають свої роботи перед Галузевою конкурсною комісією на підсумковій науково-практичній конференції.

Незважаючи на воєнний стан в Україні та на розпорошеність студентів по різних куточках Європи, шестеро студентів – зі Львова (ЛНУ ім. Івана Франка; ЛДУ фізичної культури ім. Івана Боберського), Києва (КНУ театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого) та Житомира (ЖДУ ім. Івана Франка) – взяли участь у цьому конкурсі, а п’ятеро з них змогли гідно захистити перед членами галузевої комісії свої наукові проекти (у режимі відеоконференції, 5 травня 2022 р.). Серед представлених тем: “Культура античного мистецтва танцю та його втілення в сучасній хореографії” (*Святослав Кацій*, Львів); “Функціонування театрів магнатських маєтків Речі Посполитої” (*Дарина Гуцина*, Житомир); “Театральна історія міста Бердичів” (*Анна Філімончук*,

Члени Галузевої конкурсної комісії слухають виступи учасників Всеукраїнського конкурсу наукових робіт.

14:04

14:29

Житомир); “Театральне життя міста Хмельницький під час Другої світової війни та сучасної російської агресії” (Юлія Рахно, Львів); “Драматургія Сари Кейн на українській сцені” (Дарія Косвінцева, Київ); “Демократизація українського театрального сектора 2010–2022 рр.” (Олексій Паляничка, Львів).

Галузева конкурсна комісія зі спеціальності “Сценічне мистецтво” об’єднала провідні освітні установи України, що є нашими давніми партнерами. До складу комісії увійшли завідувач кафедри театрознавства Київського національного університету театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого, доктор мистецтвознавства професор Валерій Фіалко та докторка мистецтвознавства, професорка цієї ж кафедри Наталія Владимірова); декан театрального факультету Харківського національного університету мистецтв ім. І. П. Котляревського, кандидатка мистецтвознавства, доцентка кафедри театрознавства Яна Партола та кандидатка мистецтвознавства, старша викладачка цієї ж кафедри Юлія Щукіна; кандидатка педагогічних наук, професорка, завідувачка кафедри хореографії та мистецтвознавства Львівського державного університету фізичної культури ім. Івана Боберського Валентина Сосіна; кандидатка мистецтвознавства, заслужена діячка мистецтв України, доцентка кафедри теат-

рального мистецтва Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка Людмила Ванюга; кандидатка мистецтвознавства, завідувачка Будинку-музею Марії Заньковецької, доцентка кафедри музично-сценічного мистецтва МЗВО “Київська академія мистецтв” Лілія Бевзюк-Волошина; кандидатка психологічних наук, доцентка, заслужена працівниця культури України, директорка КЗВО “Ужгородський інститут культури і мистецтв” Закарпатської обласної ради Наталія Шетеля.

Організаторів представляли докторка мистецтвознавства, професорка, в. о. декана факультету культури і мистецтв ЛНУ ім. Івана Франка Майя Гарбузюк (заступниця голови галузевої конкурсної комісії), професор, народний артист України, академік НАМ України, завідувач кафедри театрознавства та акторської майстерності Богдан Козак та інші викладачі цієї ж кафедри: кандидатка філологічних наук, заступниця декана факультету культури і мистецтв Мирослава Циганик, кандидатка мистецтвознавства, заслужена журналістка України Світлана Максименко, Уляна Рой, кандидатка мистецтвознавства Софія Роса-Лаврентій, кандидат мистецтвознавства Роман Лаврентій (відповідальний секретар). Діяла галузева конкурсна комісія під керівництвом проректора з наукової роботи ЛНУ ім. Івана Франка, академіка НАН України, доктора хімічних наук, професора Романа Гладишевського.

Робочі моменти VI Міжнародної студентської театрознавчої конференції.

До складу апеляційної комісії конкурсу було залучено докторку культурології, професорку, заслужену працівницю освіти України, завідувачку катедри арт-менеджменту та івент-технологій Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв Ольгу Копієвську (голова апеляційної комісії); доктора мистецтвознавства, професора, заслуженого діяча мистецтв України, член-кореспондента НАМ України, завідувача відділу естетики Інституту проблем сучасного мистецтва НАМ України Олександра Клековкіна; заслуженого діяча мистецтв України, відповідального секретаря Львівського міжобласного відділення Національної спілки театральних діячів України Юрія Чекова та народну артистку України, провідну майстриню сцени Першого академічного українського театру для дітей та юнацтва, професорку катедри театрознавства та акторської майстерності ЛНУ ім. Івана Франка Олену Башу.

Попри те, що війна зрештою таки “перемолола” Конкурс (багато потенційних учасників були відсутні через “зміну пріоритетів”, тобто вимушений виїзд заради порятунку життя), та після всіх зусиль, докладених базовими закладами вищої освіти, Міністерство освіти і науки України 31 травня 2022 р. все ж відмінило другий тур (дипломами було нагороджено лише переможців першого туру) – входження “Сценічного мистецтва” до когорти конкурсних категорій Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей відбулося. І далі буде. У 2022/2023 навчальному році – з Божою допомогою та завдяки зусиллям ЗСУ! Дякуємо колегам, викладачам із Харкова, Києва, Житомира, Львова, Тернополя

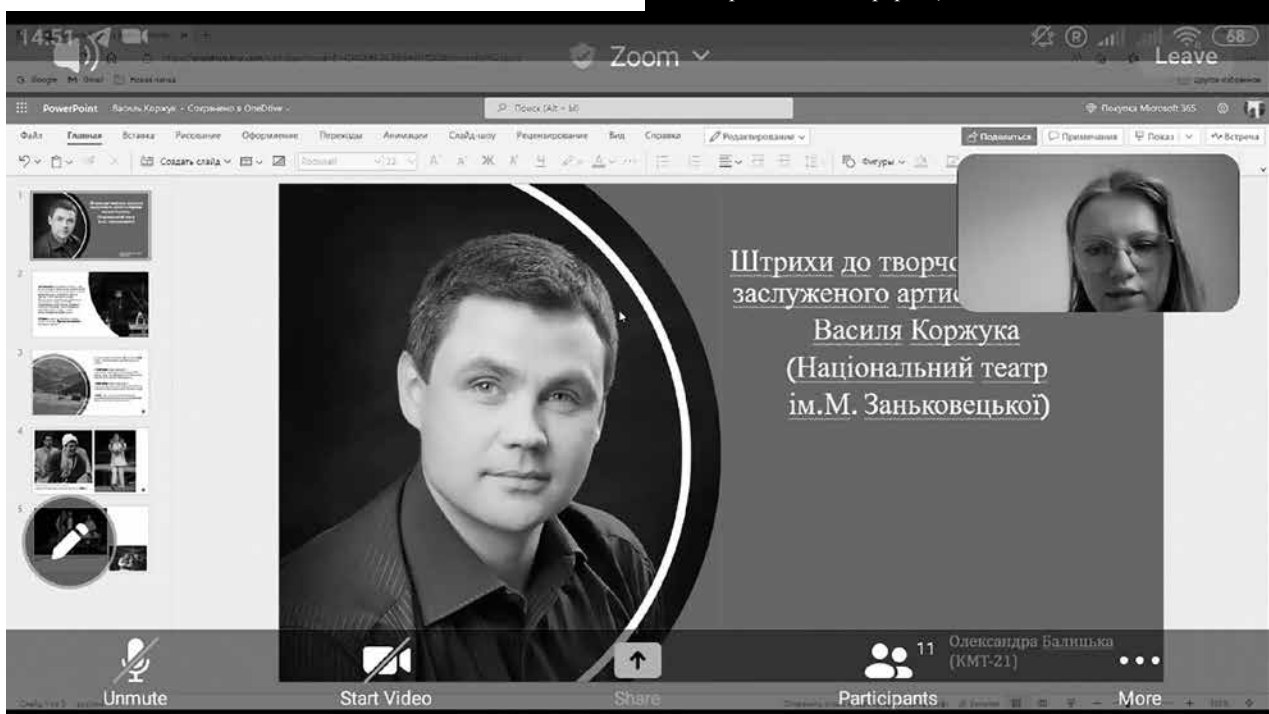
та інших міст України, які у надскладних обставинах готували своїх студентів до Конкурсу чи брали участь у роботі нашої галузевої комісії – а відтак підтримали молодих істориків, теоретиків та практиків сценічного мистецтва.

VI Міжнародна студентська театрознавча конференція (5-6 травня 2022 р.)

“...Дуже дякую, що мала можливість брати участь у вашій конференції, ви маєте фантастичних, дійсно зацікавлених справами театру студентів!” – такими словами відгукувалася про студентську театрознавчу конференцію у Львівському національному університеті імені Івана Франка Юстина Коваль, аспірантка-театрознавиця, асистентка катедри теорії культури і перформативних мистецтв Вроцлавського університету. Ці слова та багато інших вдячних емоційних визнань від учасників з різних куточків України та від закордонних гостей підтвердили наше переконання, що ми зробили правильний вибір – організовуючи у такий складний час науковий форум.

Шостий рік поспіль кафедра театрознавства та акторської майстерності факультету культури і мистецтв ЛНУ ім. Івана Франка проводить Міжнародну науково-практичну студентську конференцію “Актуальні питання історії, теорії та практики театру в дослідженнях студентів і молодих учених” – і вже

Робочі моменти VI Міжнародної студентської театрознавчої конференції.

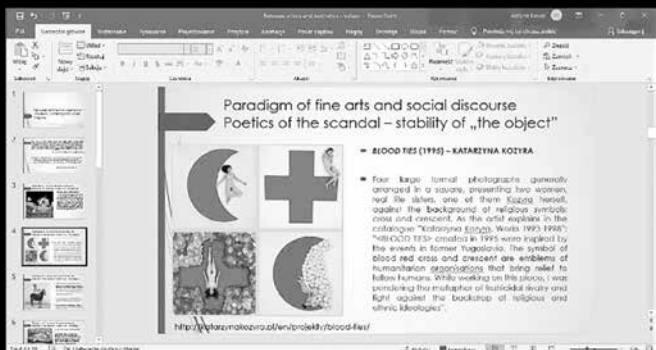

14:12

Робочі моменти VI Міжнародної студентської театрознавчої конференції.

11:28

втретє конференції вимушено відбуваються у форматі онлайн: у 2020–2021 рр. – через пандемію, 2022 р. – в умовах агресивної війни росії проти України. А відтак цьогоріч і студенти, і викладачі не раз замислювалися над питанням, чи варто нині говорити про театр (який, погодьтеся, у багатьох асоціюється лише з розвагою), коли – здавалося б – навколо стільки насущніших питань... Однак болісний досвід років війни, а особливо цих останніх місяців засвідчив радикальні зміни у житті українського театру, його гнучкість і вміння бути невід’ємною частиною суспільства, активним учасником загальнонаціональної боротьби. Потреба артикуляції, документування та осмислення цього досвіду, а також презентації його у широких театральних колах європейської академічної та мистецької спільноти, привертання уваги до України – стали базовими завданнями студентської конференції у стінах Львівського університету.

Для учасників конференції протягом 5-6 травня 2022 р. було розгорнуто одразу кілька фокусних майданчиків: секційні засідання, де студенти представляли напрацювання переважно з історії театального процесу та – ключовий для цього науково-практичного форуму – круглий стіл “Театр. Війна. Ми” за участю студентів, вільних слухачів та випускників ЛНУ ім. Івана Франка, Київського національного університету театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого та частково – Українського Католицького Університету; практиків театального процесу та співробітників інституцій культури (Львів, Запоріжжя); студентів, аспірантів Вроцлавського та Ягеллонського університетів (Польща), Інституту театро-, фільмо- та медіазнавства Віденського університету (Австрія), Театрального факультету Празької академії перформативних мистецтв (Чехія).

“Театр як бомбосховище, прихисток”; “Театр як волонтерський осередок”; “Театр як місце зустрічі, як об’єднавчий чинник”; “Театр як терапевтичний чинник (розвага, яка дає можливість нашій психіці “перемикатися”, бодай на хвилику повернутися до звичного, довоєнного ритму життя)”; “Театр як культурна зброя для дерусифікації, деколонізації українського простору, конструювання і трансляції нових – вільних від російських схем – наративів” – ось далеко не повний перелік тем, обговорених під час “круглого столу” та секційних засідань. Показово, що комунікація при “круглому столі” мала характер не так теоретичних узагальнень, як, власне, підкреслила бажання поділитись надзвичайно важливим практичним досвідом (особливо емоційно прозвучала частина, озвучена Інною Райною, учасницею із Запоріжжя). Суголосність думок, солідарність з Україною, розуміння культурних і політичних процесів, віру в перемогу українського народу – висловили наші закордонні доповідачі: Каміла Куця та Юлія Урбанська (Краків), Юстина Коваль (Вроцлав), Вероніка Бостльова та Йоганна Єржабкова (Прага). Окрема подяка факульту

тетові іноземної філології ЛНУ ім. Івана Франка за допомогу студентів Софії Косик та Аліма Волощука у забезпеченні англомовного перекладу.

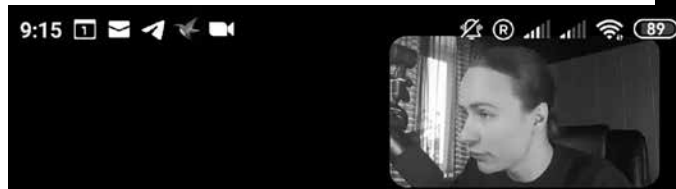
Хоч викладачі не раз і собі активно долучалися до розмови, ділячись власним досвідом переживання сучасних трагічних подій, суперечливими відчуттями від “відвідування театру під час війни”, демократизм студентської конференції все ж був витриманий: секційні засідання і “круглий стіл” від початку і до кінця модерували студенти-театрознавці ЛНУ ім. Івана Франка (Олексій Паляничка, Софія Крохмальна, Олеся Остап’юк та Мар’яна Василиків).

Підсумовуючи, висловимо сподівання, що наступного разу, навесні 2023 року, Міжнародна науково-практична студентська конференція “Актуальні питання історії, теорії та практики театру в дослідженнях студентів і молодих учених” нарешті відбудеться у звичному живому форматі (за участю студентів-театралів із Харкова та інших міст України, які тепер не змогли до нас долучитися), з обов’язковими вечірніми відвідуваннями театрів Львова, незмінними прогулянками містом та кавуванням – під мирним небом незалежної України.

PS: частину представлених на цьогорічній конференції доповідей опубліковано у четвертому випуску збірника “Культурно-мистецькі ескізи” (Львів, 2022) – разом з іншими матеріалами студентської наукової конференції факультету культури і мистецтв ЛНУ ім. Івана Франка.

Мар’яна Василиків's screen

Робочі моменти VI Міжнародної студентської театрознавчої конференції.